

Innlandet fylkeskommune
Pb. 4404
2325 HAMAR
Att. Finn Eirik Johansson Madsen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Linnea Karoline Vereide, 61266062

Røykenvika fuglefredningsområde - forlenget tillatelse for montering og uttransport av el-ferja Elrond

Statsforvalteren i Innlandet gir Innlandet fylkeskommune forlenget tillatelse til å montere/ferdigstille el-ferja Randsfjordferja Elrond, samt utkjøring/sleping av ferja, innenfor Røykenvika fuglefredningsområde, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven. Tillatelsen er gitt på bestemte vilkår som er beskrevet nedenfor.

Bakgrunn og utvidet søknad

Vi viser til deres søknad av 30. september 2021, angående en ny utvidet tillatelse til montering av el-ferja Randsfjordferja Elrond i Røykenvika fuglefredningsområde, i Gran kommune.

Innlandet fylkeskommune søkte den 15.03.2021 om montering av ferje i Røykenvik og Statsforvalteren i Innlandet gav i vedtak av den 12.4.2021 tillatelse til midlertidig anlegg og anleggsvirksomhet i forbindelse med montering og sjøsetting av el-ferje innenfor Røykenvik fuglefredningsområde, jf. naturmangfoldloven § 48. Videre gav Statsforvalteren en utvidet tillatelse i vedtak av 17.06.2021 til å gjennomføre tiltaket på fire uker i løpet av perioden 1. august til 1. november 2021. Tiltaket ble startet opp 10. august 2021 og skulle være ferdig innen 10. september 2021. I vedtak av 07.09.2021 gav Statsforvalteren igjen en forlenget tillatelse på fire nye uker fram til 11. oktober 2021, med bakgrunn i å få til en mest mulig effektiv montering.

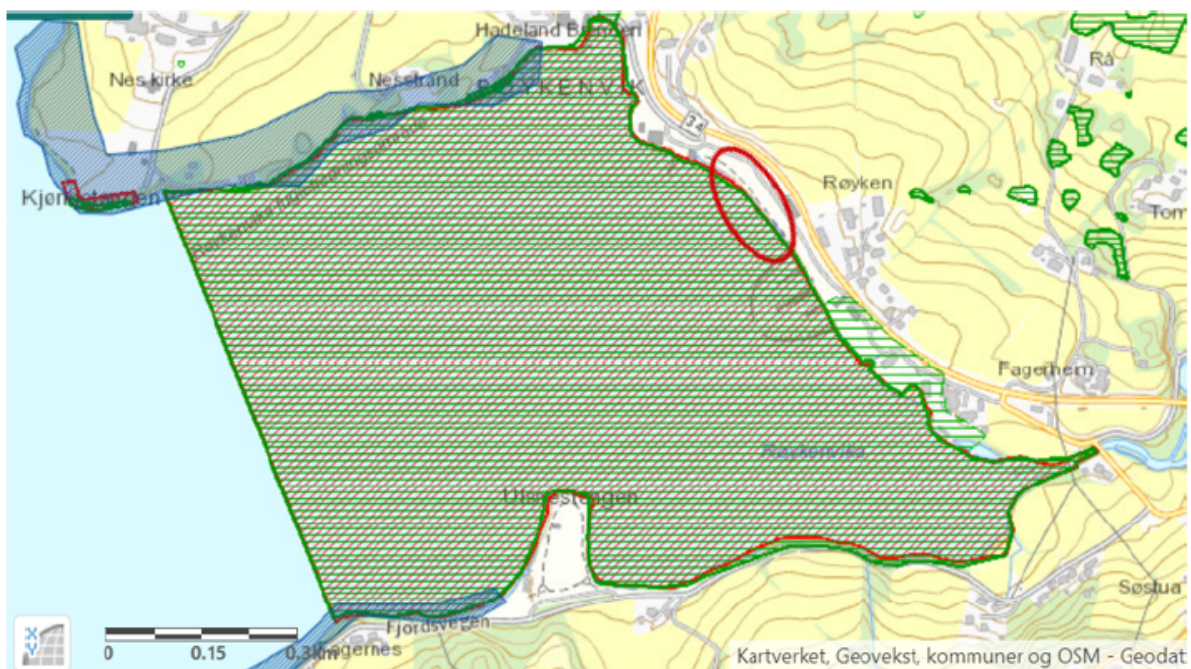
Innlandet fylkeskommune søker nå om enda en forlengelse av monteringsperioden i Røykenvika, fram til 1. november 2021. Bakgrunnen for at det søkes om enda en forlengelse er at det har oppstått uventede forsinkelser med monteringen. Dette skyldes i hovedsak at fergas batterier er forsinket. Dette er en svært uheldig omstendighet, siden batteriene er nødvendige for at ferga skal kunne seile ut av Røykenvika. Innlandet fylkeskommune beklager på det sterkeste at forsinkelsen har oppstått slik at de igjen må søke om en forlengelse av tillatelsen.

Innlandet fylkeskommune skriver i søknaden av 30. september 2021 angående situasjonen og innvirkningen prosjektet har på fuglelivet:

1. Ferga ligger i ro, godt fortøyd kun ca. to til tre meter fra land langs gressletten ved småbåthavna i Røykenvika.
2. Så å si alt arbeid (90 %) foregår inne på ferga.
3. Det er som sist svært lite støy og forstyrrelser fra det midlertidige anlegget.
4. Selve anleggsområdet på land er forsøkt gjort så lite som mulig.
5. Vi er kjent med at eiere av småbåter nå vil løfte disse på land. Aktiviteten i Røykenvika blir derfor enda mindre.
6. Når ferga skal seiles ut vil dette gjøres så skånsomt som mulig, med laveste hastighet og med en rute hvor man unngår ansamlinger av fugler.
7. Vi tror at en seiling ut for egen motor, vil bli langt mindre forstyrrende enn en sleping.

Innlandet fylkeskommune har også satt i gang prosessen med å søke Sjøfartsdirektoratet om en slepetillatelse, og i tilfelle den kommer før ferga er ferdig montert med batterier, er det mulig at den kan slepes ut før 1. november.

Skravert grønt = Røykenvika fuglefredningsområde, Rød sirkel = Midlertidig anleggsområde for montering og sjøsetting av el-ferja. Hentet fra søknaden.

Fra anleggsområdet og El-ferja Elrond. Foto: Innlandet fylkeskommune.

Lovgrunnlag

Røykenvika fuglefredningsområde ble opprettet 12. oktober 1990 og har som formål å bevare det rike fuglelivet og fuglenes livsmiljø i området, særlig av hensyn til trekkende vannfugl.

Vegetasjon som er viktig for fuglenes livsmiljø, er fredet mot enhver skade og ødeleggelse (jf. verneforskriften pkt. IV. 1). Fugler, herunder deres reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser (jf. verneforskriften pkt. IV. 2). Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte produksjonsforhold eller forringe fuglenes livsmiljø (jf. verneforskriften pkt. IV. 3). I tiden f.o.m. 15. april t.o.m. 19. mai og i tiden f.o.m. 1. august t.o.m. 31. oktober er all ferdsel på tørrlagte mudderbankområder og motorisert ferdsel til lands og til vanns forbudt (jf. verneforskriften pkt. IV. 4).

Gjennomgangen av verneforskriften viser at det ikke er noen spesifikk hjemmel til tiltaket som er omsøkt. Tiltaket må derfor vurderes etter naturmangfoldloven (nml.) § 48 hvor forvaltningsmyndigheten etter første ledd første alternativ kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Ifølge nml. § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Statsforvalterens vurdering

Røykenvika fuglefredningsområde har sin hovedfunksjon som trekklokalitet for våtmarksfugler. Røykenvika er et sårbart område, spesielt om våren, forsommeren og høsten for trekkende vannfugl. Den geografiske plasseringen gjør området til en svært viktig del av trekkruta som følger Randsfjorden. Flere arter opptrer i store antall, og det er observert mange sjeldne arter i området. Ifølge artskart er hele 49 rødlistede arter, hovedsakelig fugl, men også krepsdyr, karplanter, lav, moser og sopp er registrert innenfor fuglefredningsområdet.

Statsforvalteren mener det foreligger god kunnskap om verneverdiene i fuglefredningsområde, gjennom blant annet verneplanprosessen med tilhørende naturfaglige registreringer og fagrapporter, senere naturfaglig rapporter fra området og generell kunnskap om sårbarhet for forstyrrelser i området, samt registreringer av arter i Naturbase og Artskart. Statsforvalteren vil på dette grunnlaget fastslå at kunnskapen om artene og området er god og oppfyller kravet i nml. § 8. «føre-var-prinsippet» etter nml. § 9 blir dermed ikke vurdert som relevant i saken.

Av forarbeidene til naturmangfoldloven framgår det at nml. § 48 ikke kan anvendes for å utvide rammen trukket opp i vernevedtaket. Nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilårene er kumulative, det vil si at begge vilårene må være oppfylt for at Statsforvalteren kan dispensere for omsøkte tiltak. Det at vilårene er oppfylte, gir ikke krav på dispensasjon. I avveiningen av om dispensasjon skal gis, må det foretas en skjønsmessig vurdering.

Vi viser til at Innlandet fylkeskommune den 12. april 2021 fikk tillatelse til det omsøkte tiltak i perioden 20. mai til 30. juli, og da utenfor viktig trekkperiode og ferdselsforbud i Røykenvika. På grunn av forsinkelser rundt oppstart av tiltaket, som et resultat av koronapandemien, fikk Innlandet fylkeskommune i vedtak av 17. juni 2021, flyttet tiltaksperioden til fire uker i løpet av perioden 1. august til 1. november. Arbeidet i Røykenvika startet 11. august 2021, og fireukers-perioden utløp 10. september 2021. Da monteringsperioden enda ikke var ferdig, ble det gitt en forlenget tillatelse på fire nye uker i vedtak av 7. september 2021, med 11. oktober 2021 som siste frist for å få kjørt ferja ut av Røykenvika. På grunn av forsinkelser vedrørende levering av batteriene til ferja, søkes det igjen om en ny forlengelse av tillatelsen fram til 1. november 2021.

I perioden 1. august t.o.m. 31. oktober er det, jf. verneforskriften forbudt med all ferdsel på mudderbanker, samt motorisert ferdsel på land og til vanns. Røykenvika fuglefredningsområde er et område som er sårbart for all form for anlegg, forstyrrelser og støy, spesielt i perioder på året hvor det samles en del fugler, som under trekket på høsten. Videre utover høsten skal det foregå lite støyende arbeid på ferja og mesteparten av arbeidet skjer inni ferja, og trafikken i reservatet, bruk av fritidsbåter o.l. går generelt også ned nå utover høsten, slik at det blir begrenset med støy og forstyrrelser i reservatet. Likevel vil vi påpeke at aktiviteten i reservatet fremdeles vil kunne være forstyrrende på fuglelivet, spesielt i forbindelse med høsttrekket.

Det er avklart på telefon at Innlandet fylkeskommune arbeider parallelt med å skaffe en slepetillatelse fra Sjøfartsdirektoratet, slik at ferja potensielt kan slepes ut av reservatet før 1. november 2021, dersom en tillatelse foreligger før batteriene til ferja er montert. Det vil bli satt vilkår om at ferja skal fraktes ut av reservatet om en slepetillatelse foreligger selv om ferja ikke er helt ferdigmontert. Det resterende arbeidet på ferja skal da legges til utenfor reservatet.

Monteringsarbeidet vil med denne forlengelsen ha pågått igjennom hele ferdselsforbud-perioden (1. august – 31. oktober) i verneområdet. Av prinsipielle årsaker er Statsforvalteren skeptisk til å utvide en tillatelse i en periode med ferdselsforbud, da det er streng praksis rundt å tillate slike tiltak i utgangspunktet. I Røykenvika har høsttrekket startet, og gjør at arbeid innenfor verneområdet i denne perioden er lite heldig. Likevel er det slik at det er mindre fugler i den delen av naturreservatet hvor tiltaket foregår, det er lite støyende arbeid som gjenstår og omtrent alt arbeidet foregår inni ferja. Vi har også forståelse for at det kan oppstå forsinkelser i forbindelse med leveranse av materialer, slik som batteriene, og at dette er ikke noe som tiltakshaver selv er skyld i. Statsforvalteren setter vilkår om at når ferja er ferdig skal den kjøres ut av Røykenvika, senest 1. november 2021. Ferja skal da ha en lav hastighet, maks 5 knop, gjennom reservatet. Vi vurderer at en forlengelse av tiltaket i dette tilfellet trolig vil være av mindre betydning for fuglelivet og vil ikke belaste økosystemet slik at det vil stride mot formålet med vernevedtaket eller påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. nml. § 48.

Det settes også vilkår om å vise spesiell aktsomhet til fuglelivet under hele monteringsperioden, samt under utkjøringen/sleepingen av ferja gjennom Røykenvika. Dette fordi monteringen/uttransporten og menneskelig tilstedeværelsen kan være forstyrrende for fuglelivet. Så lenge vilkårene blir fulgt, anses nml. § 11 (om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) ikke for å ha relevans i denne saken.

Statsforvalteren vil til slutt påpeke at dette er den fjerde endringen som har blitt gjort på søknaden i henhold til når og hvor lang tid tiltaket vil ta for å fullføres. Vi har forståelse for at koronapandemien og forsinkelse på leveranser har noe av skylden for disse forsinkelsene og endringene som er gjort, men en del av skylden er trolig også at en har antatt at ting tar kortere tid enn de gjør, og at det har vært stor tidsoptimisme når det gjelder å få gjennomført arbeidet innen en bestemt tid. Blant annet skulle dette med en slepetillatelse ha vært avklart for lenge siden, slik at en kunne fått fraktet ut ferja på et tidligere tidspunkt, i henhold til tidligere tillatelse, spesielt når en så at en ikke kom til å rekke tidsfristen som ble satt i søknaden og de videre forlengelsene av den.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet gir Innlandet fylkeskommune forlenget tillatelse til å montere/ferdigstille el-ferja Randsfjordferja Elrond, samt utkjøring/sleeping av ferja, innenfor Røykenvika fuglefredningsområde, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven. Følgende vilkår er knyttet til tillatelsen:

1. Den utvidede tillatelsen gjelder fram **t.o.m. 1. november 2021**.
2. Ferja skal transporteres med en lav hastighet, maks 5 knop, igjennom Røykenvika.
3. Det skal iverksettes avbøtende tiltak som beskrevet i søknaden av 15.03.2021 og som vist til i Statsforvalterens tillatelse av 12.04.2021, 17.06.2021 og 07.09.2021. De tiltakene som berører verneområdet er punkt 3, 5 og 7.
4. Statsforvalteren skal informeres når tiltaket er gjennomført og ferdig.
5. Denne tillatelsen skal medbringes i felt og kunne fremvises til oppsyn og politi.

Denne dispensasjonen gjelder kun i forhold til fredningsforskriften for Røykenvika fuglefredningsområde. Dere må selv avklare behovet for tillatelse etter annet lovverk og grunneieres tillatelse før tiltaket kan utføres.

Klageadgang

Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Linnea Karoline Vereide
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

SNO

GRAN KOMMUNE Postboks 41 2714 JAREN